

Onderwerp Koers WIMP in de wijk

Steller J.E. Slagter

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 57 42 Bijlage(n) -

Ons kenmerk 5776035

Datum 30-06-2016 Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

We willen onze dienstverlening op het gebied van Werk, Inkomen en Maatschappelijke Participatie, waar mogelijk en wenselijk, dichter bij onze Stadgers organiseren, als een onderdeel van de ondersteuning op alle leefgebieden. Dit is onze stip op de horizon. In november 2015 heeft u van ons een brief ontvangen over de stand van zaken. In de brief die nu voor u ligt, schetsen wij onze koers. We gaan in op onze visie op het sociale domein, de strategieën die we daarbij hanteren, de keuze om Werk, Inkomen en Maatschappelijke Participatie inhoudelijk te verbinden aan onze dienstverlening in de wijken, de uitwerking van de verschillende onderdelen en de verdere planning.

Visie op het sociale domein

We hebben in onze stad de ambitie om iedereen, ook mensen met een beperking, optimaal mee te laten doen in de samenleving. Zoveel mogelijk op eigen kracht, waar nodig met ondersteuning van het sociale netwerk. Mensen die het niet op eigen kracht redden, kunnen blijven rekenen op onze hulp en ondersteuning. Deze ondersteuning organiseren we op het gebied van zorg, welzijn en jeugd, waar logisch al gebiedsgericht, dichtbij in de eigen leefomgeving.

Hoe bereiken we dit?

De WIJ teams bieden ondersteuning in de wijken. Dit doen ze licht en algemeen waar mogelijk. Hierbij hanteren we het uitgangspunt 1 gezin, 1 plan, 1 regisseur.

Als we een goede en integrale ondersteuning van onze burgers in de wijk willen organiseren, met daarbij zo weinig mogelijk schakels, dan hoort de dienstverlening op het gebied van werk, inkomen, schulden en maatschappelijke participatie daar bij. We kiezen er daarom voor om deze dienstverlening inhoudelijk te verbinden aan de dienstverlening in de wijken.

Voor degenen die het nodig hebben zorgen we voor toegankelijke voorzieningen. We investeren op alle gebieden in preventie en vroegsignalering om er op tijd bij te zijn en kleine zorgen klein te houden. We zorgen er voor dat de financiële basis op orde is (vangnet) zodat mensen weer in hun kracht kunnen komen en kunnen participeren. Om mensen de mogelijkheid te bieden om te participeren subsidiëren we instellingen om activiteiten te organiseren. Mensen die het nodig hebben ondersteunen we richting werk. Onze medewerkers zijn professionals met oog en oor voor de klant. We gaan uit van vertrouwen en houden meer rekening met individuele omstandigheden. Waar nodig bieden we een vertrouwd gezicht.

Wat betekent dit voor onze Stadgers?

Wat betekenen deze visie en strategieën voor onze Stadgers als zij ondersteuning nodig hebben op het gebied van Werk, Inkomen en Maatschappelijke Participatie? Hieronder schetsen we onze stip op de horizon.

Stadgers worden:

- in de wijk ondersteund bij inkomen en schulden als onderdeel van de integrale aanpak met zo weinig mogelijk schakels;
- in de wijk kansen aangereikt om maatschappelijk te participeren, activiteiten te ondernemen en indien nodig scholing te volgen;
- in de wijk gestimuleerd om kansen te benutten en indien mogelijk aan het werk te gaan;
- in de wijk gestimuleerd om naar het Centrum naar Werk te gaan als intensievere ondersteuning om aan het werk te komen nodig is;
- snel en effectief ondersteund om erger te voorkomen;
- al naar behoefte dichtbij of centraal ondersteund;
- laagdrempelig geïnformeerd over werk, inkomen en participatie.

Hieronder werken we de verschillende onderdelen verder uit.

Schuldhulpverlening

Financiële stabiliteit is nodig om in staat te zijn tot werk of om anderszins actief te zijn. Mensen hebben ruimte nodig in hun hoofd om kansen te zien en te pakken. Schuldenproblematiek speelt vaak een rol bij de mensen die ondersteund worden door de WIJ-teams. Daarom gaan we de samenwerking tussen de Groningse Krediet Bank (GKB) en de WIJ-teams intensiveren. In april 2016 zijn we in 3 wijken (Vinkhuizen, de Wijert en Selwerd) gestart met de pilot 'WIJ en schuldhulpverlening'. In deze pilot is een consultant schuldhulpverlening 2 dagen per week werkzaam als specialist in het WIJ-team. Deze consultant helpt mensen in de wijk bij het voorbereiden van de aanvraag voor schuldhulpverlening. Dit geeft mensen rust omdat wij samen met de burger aan de slag gaan met het op orde maken van de papieren. Hierdoor kunnen schuldproblemen van mensen vervolgens meteen opgepakt worden door de GKB en voorkomen we vertraging. Indien nodig gaan de medewerkers van de GKB mee op huisbezoek, adviseren ze over de inzet van vrijwilligers en fungeren ze als vraagbaak in de wijk. Door op deze wijze onze dienstverlening dichtbij de mensen aan te bieden kunnen we problemen in een eerder stadium signaleren en voorkomen we grotere problemen. De werkzaamheden zijn zowel curatief als preventief.

In de pilot sluiten we aan bij het principe van 1 regisseur per gezin. Is er sprake van enkelvoudige problematiek (alleen schulden) dan ligt de regie bij de GKB. Bij meervoudige problematiek ligt de regie over het proces bij het WIJ-team. De WIJ-teammedewerker en de GKB-consulent trekken samen op in het voortraject (voorbereiding van de aanvraag schuldhulpverlening). De formele aanvraag vindt nog steeds centraal plaats op het Harm Buitenplein (HBP). De ondersteuning van de GKB is in dit geval een onderdeel van het totale pakket aan ondersteuning dat het WIJ-team kan inzetten. De pilot heeft als insteek de dienstverlening zo dicht mogelijk bij de burger brengen. We gebruiken de pilot om te leren wat de beste manier is om de toegang te organiseren, welke dienstverlening het beste in de wijk kan worden aangeboden en welke beter centraal kan worden georganiseerd. Dat betekent o.a. dat we vooralsnog twee toegangsmogelijkheden in stand houden. We willen ook zoveel mogelijk kennis in de WIJ-teams organiseren over inkomen en schulden. Met de pilot kunnen we bekijken hoe dat het beste vormgegeven kan worden. Verder willen we ervaring opdoen als het gaat om regie, de beslissingsbevoegdheid, de positionering en de aansturing van medewerkers. Aan de hand van deze ervaringen maken we nadere keuzes.

Inkomensondersteuning

Ook op het gebied van Inkomen willen we mensen de mogelijkheid bieden om dichtbij en laagdrempelig geholpen te worden. Daarom zijn we onze inkomensondersteuning aan het door ontwikkelen. Het afgelopen jaar waren er in een aantal WIJ-teams al medewerkers Inkomen werkzaam of fungeerden als contactpersoon. Sinds april jl. is er in alle WIJ-teams een medewerker Inkomen een paar dagen in de week werkzaam als specialist. In alle WIJ-teams kunnen mensen nu terecht om bijzondere bijstand aan te vragen en bereiden we samen met hen de aanvraag voor levensonderhoud voor. De aanvraag voor levensonderhoud wordt op deze manier goed voorbereid waardoor er niet onnodig tijd verloren gaat. De aanvraag bijzondere bijstand wordt tijdig afgehandeld, waarbij de mogelijkheden van bijzondere bijstand volledig worden benut. Daarnaast kunnen mensen terecht op het financieel spreekuur. Indien nodig gaat de medewerker Inkomen mee op huisbezoek. Door samen op te trekken met de WIJ-teammedewerker krijgt de medewerker inkomen meer oog voor andere leefgebieden dan alleen financiën. Hij of zij draagt zijn kennis van inkomenszaken over aan de WIJ-teammedewerkers, vrijwilligers en burgers. Hierdoor verwachten we beter maatwerk te kunnen leveren en een effectievere dienstverlening aan te kunnen bieden. Net zo als bij de schuldhulpverlening ligt de regie over het proces in het geval van meervoudige problematiek bij het WIJ-team. De WIJ-teammedewerker en de medewerker Inkomen trekken samen op in het traject (voorbereiding aanvraag levensonderhoud en afhandeling bijzondere bijstand). De formele aanvraag voor levensonderhoud vindt nog steeds plaats op het HBP. Heeft iemand alleen inkomensondersteuning nodig dan ligt de regie bij (de medewerker van) de directie Inkomensdienstverlening. Ook hier kiezen we voorlopig nog voor 2 toegangsmogelijkheden (WIJ en HBP). Aan de hand van de ervaringen die we opdoen met de hierboven genoemde werkwijze maken we nadere keuzes. Hierbij spelen dezelfde zaken als bij de schuldhulpverlening.

Maatschappelijke Participatie

Maatschappelijke participatie is in onze ogen een onderdeel van de integrale aanpak van het individu. Vaak is er bij mensen voor wie werk (nog) een stap te ver is, sprake van zorgproblematiek en ontvangen ze ondersteuning op grond van de WMO.

Met de nota 'Mee(r)doen in Stad' hebben we de beweging richting de wijken al ingezet. In een groot deel van de stad hebben we wijkactiviteiten georganiseerd. In een deel van deze activiteiten ligt de focus op bijstandsgerechtigden, bij andere activiteiten ligt de nadruk meer op gemengde doelgroepen en begeleiding en het delen van de infrastructuur.

Instellingen in de wijken worden ondersteund door Participatiewerkers. Zij hebben de sociale kaart van de buurt en de verschillende vacatures in beeld. Sinds eind 2015 zijn er daarnaast re-integratiecoaches maatschappelijke participatie werkzaam. Deze re-integratiecoaches zijn gekoppeld aan de verschillende wijken/gebieden. Zij ondersteunen bijstandsgerechtigden (indien nodig) bij het vinden en behouden van activiteiten. De re-integratiecoaches zoeken aansluiting bij de gebiedsteams en de WIJ-teams. In de samenwerking zijn de participatiewerker en re-integratiecoach de 'oren en ogen' van de wijk. Op dit moment ligt de focus van de re-integratiecoaches MP hoofdzakelijk op bijstandsgerechtigden. Een belangrijke taak is het ondersteunen van de mensen die in de verschillende wijken in beeld komen door Kansen in Kaart. Voor de toekomst willen we toe naar een brede integrale benadering van de burgers in deze stad. We gaan maatschappelijke participatie en dagbesteding goed op elkaar aan laten sluiten. Zowel in de ondersteuning als in het aanbod van activiteiten. Na de zomer starten we met nieuwe activiteiten waarin dagbesteding en maatschappelijke participatie worden gecombineerd. Op dit moment wordt een Programma van Eisen ontwikkeld waarbij het accent ligt op de verschuiving van maatwerkvoorzieningen naar algemene voorzieningen en waarin de behoefte vanuit de wijken wordt meegenomen.

We zien een duidelijke meerwaarde in het gebiedsgericht organiseren van onze dienstverlening op het gebied van maatschappelijke participatie. We zijn er echter nog niet over uit of we deze dienstverlening een integraal onderdeel van de WIJ-teams willen laten zijn, er naast willen positioneren, of dat een verbinding met de gebiedsteams logischer is. Het is te vroeg om nu al een keuze te maken. De WIJ-teams zijn nog volop in ontwikkeling en we zoeken naar de beste vorm voor deze taak. Daarnaast is de functie van re-integratiecoach maatschappelijke participatie nog vrij nieuw en zijn we werkende weg bezig om deze functie te ontwikkelen en vorm te geven.

Werk

We blijven mensen op het gebied van werk hoofdzakelijk stedelijk ondersteunen. Dit doen we via de E-dienstverlening, het Centrum naar Werk en onze werkgeversbenadering. De meeste mensen werken niet in de wijk waar ze wonen, dikwijls ook niet in de plaats waar ze wonen. De arbeidsmarkt is regionaal. Dit neemt niet weg, dat we bepaalde basis individuele dienstverlening ook in de wijken gaan aanbieden. Bijvoorbeeld het ontwikkelen van sollicitatievaardigheden, ondersteuning op het gebied van zelfstandig ondernemerschap etc. In het Centrum naar Werk ondersteunen we mensen veelal groepsgewijs. In de wijk zien we kansen om waar dat niet werkt, meer maatwerk te bieden.

We hebben gemerkt dat de afstand tot het Harm Buitenplein voor sommige van onze klanten groot kan zijn. Naast het ondersteunen bij maatschappelijke participatie, gaan we de re-integratiecoach MP ook inzetten om deze afstand te overbruggen. De re-integratiecoaches in de wijken kunnen dan als een schakel functioneren. Ze vormen een directe lijn tussen de wijk en de centrale dienstverlening. Ze ondersteunen mensen in de basis individuele dienstverlening en kunnen mensen toe leiden naar het Centrum naar Werk.

Het vervolg

Eind 2016 evalueren we de pilot 'WIJ en schuldhulpverlening'. In deze evaluatie bekijken we hoe de samenwerking tussen de WIJ-teams en de GKB bijdraagt aan een effectievere en efficiëntere schuldhulpverlening. We kijken of de expertise bij de WIJ-teammedewerkers op het gebied van financiën is toegenomen. Maar ook of de snelheid in het proces wordt vergroot, of er minder heraanmeldingen zijn en meer vroegsignalering. De dienstverlening op het gebied van inkomen evalueren we begin van 2017. Bij de evaluaties worden burgers betrokken: via interviews moet naar voren komen hoe zij de dienstverlening hebben ervaren, welke knelpunten zij zien en welke aanbevelingen zij hebben.

Dit najaar organiseren we een bijeenkomst over maatschappelijke participatie. Tijdens deze bijeenkomst delen de verschillende organisaties, die voor ons wijkactiviteiten organiseren, hun 'best practices' met ons en elkaar. Ook hebben we dit najaar de resultaten beschikbaar van het klanttevredenheidsonderzoek dat we laten uitvoeren onder bijstandsgerechtigden die maatschappelijke participeren. Op grond hiervan willen we keuzes maken over hoe we verder gaan met de verschillende bestaande wijkactiviteiten.

De keuzes op het gebied van Werk, Inkomen en Maatschappelijke Participatie zijn verweven met het proces over de inrichting en aansturing van de WIJ-teams. Eind dit jaar beslist u over organisatie en regie van WIJ Groningen. Dit heeft betekenis voor de dienstverlening van Werk, Inkomen en Maatschappelijke Participatie. In deze nota komen ook strategische keuzes op het gebied van Werk, Inkomen en Maatschappelijke Participatie terug.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink